

VLIV PSYCHOAKTIVNÍCH LÁTEK NA SEXUALITU

Jana Justinová

TK Sananim, 1.LF UK

Problematika na pomezí

- Málo zmapovaná oblast
  - Pomezí sexuologie, adiktologie, psychiatrie, psychologie
  - Nedostatek výzkumů
  - Nedostatek vodítek pro praxi (sexuologickou, adiktologickou)
- Pacienti často končí na cestě mezi dvěma ordinacemi
- + dvojí stigmatizace

Co ukázaly dosavadní výzkumy?

- Návykové látky mají vždy nějaký vliv na sexualitu
- Mladiství - nejrizikovější alkohol a marihuana
- Koncept „sensation seeking“
- Častější sexuální styk, nižší věk prvního koitu, více zkušeností s využitím komerčních sexuálních služeb, častěji sexuální dysfunkce a pohlavně přenosné choroby v anamnéze

WHO,UNAIDS: vliv na sexualitu

- Přenos infekce HIV a dalších STD
- Vlivy na sexuální aktivitu a partnerství
- Nechtěné těhotenství
- Komplikace a obtížné zvládnání těhotenství
- Vertikální přenos STD během těhotenství
- Novorozenecký abstinenční syndrom
- Nedostatečný přístup ke zdravotním službám, týkajících se sex.chov

...a na kvalitu sexuálního života

- Přímá souvislost, spojená s psychoaktivním účinkem látky
  - Sexuální apetence a aktivita
  - Bezpečnost sexuálního chování
  - Sexuální vztahy
- Nepřímá souvislost, spojená se sexuálními návyky
  - Výběr sexuálních partnerů
  - Očekávání spojené s vlivem drog na sex, mýty
  - Prostředí navazování sexuálních vztahů – často prostituce

Minimum o drogách

- Látky tlumivé, stimulační, halucinogeny

Droga	Psych.závisl.	Fyz.závisl.	Vzestup toler.
Alkohol	++	++	++
THC	+	-	-
Extáze	+	-	+
LSD	+/-	-	+/-
Kokain	+++	-	+
Pervitin	+++	-	++
Opiáty	+++	+++	+++
Subutex	++	++	++

Alkohol

- vliv na výběr partnera
  - promiskuita, mimopartnerské vztahy
  - rizikovější sex.chování
  - výkyvy ve výkonu, otupělost
  - mladiství: sex spojený s alkoholem
  - ženy: zneužití, nechtěné těhotenství
- + překonání ostychu
  - + snazší navazování kontaktu
  - + dočasné zvýšení libida

Závislost na alkoholu

- muži: ↓apetence, potíže s orgasmem, porucha tvorby spermií, ↓tvorba testosteronu → sterilita, impotence
- ženy: ↓apetence, poruchy orgasmu, poruchy plodnosti
- muži i ženy: omezený sociální kontakt, nepřitažlivost, trvale neuspokojivé vztahy

Cannabinoidy

- útlum, excitace smyslů
  - poruchy erekce
  - oddálení/nedosažení orgasmu
  - dlouhodobý abusus -
↓ tvorba testosteronu,
pohyblivost spermií →
sterilita; poruchy
ovulačního cyklu
  - v těhotenství -
↑ mimoděložní těhotenství
- + smyslově bohatší zážitek
  - + lepší emoční napojení s partnerem
  - + oddálení orgasmu

Extáze

- rizikovější sex.chování
- menší vzrušivost
- problémy s erekcí
- oddálení orgasmu, anorgasmie
- + lepší emoční napojení s partnerem
- + větší vzrušivost

LSD

- změny vnímání během sexu
  - hypersenzitivita
  - spíše individuální zážitek
  - silnější intoxikace -
↓apetence,
neschopnost
sexuálního styku
- + smyslově bohatší zážitek

Kokain

- ↑ sex.pud → hypersexuální chování
  - rizikovější sex.chování, promiskuita
  - vyšší dávky - ↑ apetence ale problémy s erekcí a orgasmem
  - Crack – prostituce, násilné sexuální chování
- + snazší navazování kontaktu
  - + ↑ apetence
  - + povzbuzení erekce
  - + intenzivnější orgasmus
  - + více energie

Pervitin

- vtíravé myšlenky na sex bez možnosti uspokojení
  - rizikovější sex.chování, promiskuita
  - časté homosexuální styky
  - dlouhodobý abusus -
↓apetence, problémy s erekcí, anorgasmie
  - ženy: absence emocí, poranění pohlavních orgánů, nedobrovolný sex
- + snazší navazování kontaktu
  - + kreativita, odvaha experimentovat
  - + ↑apetence
  - + povzbuzení erekce
  - + zintenzivnění a oddálení orgasmu
  - + více energie

Heroin

- muži: ↓apetence až ztráta libida, potíže s orgasmem, ↓tvorba testosteronu → sterilita, poruchy erekce, impotence; prostitute
- ženy: ↓apetence až ztráta libida, ↓lubrikace, anorgasmie; ztráta menstruace, sterilita; prostitute

???

+ oddálení orgasmu

Doporučení pro praxi

- Vztah lékař-pacient: otevřenost, respekt
- Důkladná anamnéza abusu OL
- Podrobný rozbor působení konkrétních látek na konkrétního pacienta
- Nepodceňování rizika alkoholu
- Experimentátoři – jiné metody k uspokojení potřeb
- Problémoví uživatelé – překonání ostychu ze sexu bez drog
- Párová terapie, individuální terapie zabývající se vztahy
- Prevence HIV/AIDS, STD...
- Spolupráce s odborníkem z oboru závislostí

Děkuji za pozornost

justinova@sananim.cz

